



REPUBLIKA HRVATSKA  
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

---

IZVJEŠĆE  
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

MINISTARSTVO FINACIJA-POREZNA UPRAVA

Zagreb, prosinac 2011.

## SADRŽAJ

---

	stranica
I. PODACI O POREZNOJ UPRAVI	2
Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
Financijski izvještaji	4
Programi financirani u 2010.	7
II. REVIZIJA ZA 2010.	10
Ciljevi i područja revizije	10
Metode i postupci revizije	10
Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2009.	10
Nalaz za 2010.	11
III. MIŠLJENJE	18



REPUBLIKA HRVATSKA  
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

---

KLASA: 041-01/11-01/18

URBROJ: 613-02-01-11-8

Zagreb, 5. prosinca 2011.

IZVJEŠĆE  
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI  
MINISTARSTVA FINACIJA-POREZNE UPRAVE ZA 2010.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva financija - Porezne uprave za 2010.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 2. svibnja do 5. prosinca 2011.

## I. PODACI O POREZNOJ UPRAVI

### Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Porezna uprava je upravna organizacija u sastavu Ministarstva financija čija je temeljna zadaća primjena poreznih propisa i propisa o plaćanju obveznih doprinosa.

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo utvrđeni su odredbama Zakona o Poreznoj upravi (Narodne novine 67/01, 94/01, 177/04 i 128/10), Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija i Pravilnika o unutarnjem redu Ministarstva financija.

Porezna uprava obavlja upravne i druge stručne poslove koji se odnose na zaprimanje poreznih prijava, bilježenje poreznih obveza u poreznom knjigovodstvu, naplatu i povrat poreza, utvrđivanje pravodobnosti, zakonitosti i pravilnosti podnijetih poreznih prijava, utvrđivanje porezne osnovice i porezne obveze, provođenje inspekcijskog nadzora i ovrhe radi naplate poreza, podnošenje prijava za pokretanje prekršajnog i kaznenog postupka, vođenje prvostupanjskog prekršajnog postupka zbog povrede poreznih propisa, davanje mišljenja o primjeni propisa u pojedinačnim poreznim predmetima i međunarodne pravne pomoći u poreznim stvarima. Nadalje, prati primjenu međunarodnih ugovora iz područja poreza, obavlja izdavanje isprava o činjenicama o kojima Porezna uprava vodi službenu evidenciju, kao i poslove vezane za izgradnju i korištenje poreznog informacijskog sustava, izdavanje odobrenja i nadzor nad priređivanjem igara na sreću, zabavnih i nagradnih igara, te izdavanje markica za označavanje i registraciju automata i stolova za igre na sreću. Nadalje, provodi ovrhu radi naplate drugih javnih davanja prema zahtjevima tijela državne uprave i sudova u skladu s posebnim zakonima, kao i ovrhu radi naplate proračunskih prihoda koje je u postupku financijskog nadzora utvrdila Financijska policija, vodi registar poreznih obveznika, uspostavu sustava servisa poreznim obveznicima radi lakšeg ostvarivanja prava i ispunjenja obveza, međuinstitucionalnu suradnju razmjenom podataka o imovini s javnopravnim tijelima koja vode službene evidencije o vlasništvu imovine osoba u cilju praćenja pravilnog utvrđivanja porezne osnovice i ispunjenja poreznih obveza, te administrativnu suradnju i međunarodnu razmjenu informacija između država članica Europske unije za područje poreza.

Porezna uprava obavlja i poslove što se odnose na nadzor obračunavanja, naplatu i ovrhu radi naplate obveznih doprinosa, podnošenje prekršajnih prijava i vođenje prekršajnog postupka zbog povrede propisa o plaćanju obveznih doprinosa, prikuplja i obrađuje podatke o utvrđenim i naplaćenim porezima i obveznim doprinosima i predlaže promjene porezne politike i poreznih propisa, te drugih propisa radi unapređenja poreznog sustava i učinkovitijeg ubiranja poreza i doprinosa. Također, Porezna uprava može obavljati poslove evidentiranja, utvrđivanja, nadzora, naplate i ovrhe radi naplate poreza koji u cijelosti pripadaju jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih javnih davanja propisanih zakonom. Obavlja i poslove vođenja i rješavanja u prvostupanjskom prekršajnom postupku zbog povrede poreznih propisa i propisa o plaćanju doprinosa za obvezna osiguranja prema zahtjevu Financijske policije. Nadalje obavlja poslove što se odnose na određivanje i dodjeljivanje osobnog identifikacijskog broja, izdavanje Potvrde o osobnom identifikacijskom broju, vođenje evidencije o osobnim identifikacijskim brojevima, te podnošenje prijava i vođenje prekršajnih postupaka zbog povrede propisa o osobnom identifikacijskom broju. Radi određivanja i dodjeljivanja osobnog identifikacijskog broja na temelju uspostavljenog sustava elektroničkog pristupa podacima razmjenjuje u realnom vremenu podatke o osobama upisanim u evidenciju o osobnim identifikacijskim brojevima s nadležnim javnopravnim tijelima.

Sredstva ostvarena obavljanjem ovih poslova kao i sredstva ostvarena prema posebnim propisima, prihod su državnog proračuna.

Unutarnje ustrojstvo, nazivi upravnih organizacija u sastavu Ministarstva financija i unutarnjih ustrojstvenih jedinica, njihov djelokrug i način upravljanja, te okvirni broj državnih službenika i namještenika potrebnih za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva financija, uređeni su odredbama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija (Narodne novine 43/05, 114/05, 14/06, 138/06, 127/07, 14/08, 27/08, 29/09 i 23/11). Prema spomenutoj Uredbi i Pravilniku o unutarnjem redu Ministarstva financija, u Poreznoj upravi predviđena su 4 982 zaposlenika. Koncem 2010., Porezna uprava je imala 4 409 zaposlenika.

Poslovi se obavljaju u Središnjem uredu u Zagrebu i 20 područnih ureda koji u svom sastavu imaju 122 ispostave.

Ravnatelj Porezne uprave od 2004. do 16. lipnja 2011. bio je mr. sc. Ivica Mladineo. Od 16. lipnja 2011. ravnatelj Porezne uprave je Josip Lozančić.

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti Porezne uprave su prihodi iz državnog proračuna, prihodi po posebnim propisima, pomoći iz pretpripravnih fondova Europske unije, te primici od zaduživanja (zajam Svjetske banke).

## Financijski izvještaji

Porezna uprava vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, te Bilješke uz financijske izvještaje.

### a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni prihodi i primici su planirani u iznosu 917.665.176,00 kn, a ostvareni su u iznosu 867.807.838,00 kn, što je za 49.857.338,00 kn ili 5,4% manje od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima i primicima za 2010.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2010.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti	863.366.469,00	842.543.349,00	97,6	97,1
2.	Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima	20.000.000,00	6.437.349,00	32,2	0,7
3.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države	16.598.707,00	10.476.224,00	63,1	1,2
4.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	17.700.000,00	8.350.916,00	47,2	1,0
Ukupno		917.665.176,00	867.807.838,00	94,6	100,0

Vrijednosno značajniji su ostvareni prihodi iz državnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti, koji se odnose na prihode za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 821.283.502,00 kn (97,5%), prihode za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 18.557.531,00 kn (2,2%), te na prihode na temelju ugovornih obveza 2.702.316,00 kn (0,3%).

Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima su planirani u iznosu 20.000.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 6.437.349,00 kn, što je 32,2% plana.

Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima se odnose na prihode od obavljanja poslova utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe radi naplate županijskih, općinskih ili gradskih poreza (naknada iznosi 5,0% naplaćenih poreza), utvrđivanja, naplate, nadzora i evidencije zajedničkih poreza (naknada iznosi 1,0% naplaćenih poreza) prema Zakonu o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 107/01, 117/01, 150/02, 147/03 i 73/08), evidentiranja, naplate i raspoređivanja naplaćene članarine (naknada iznosi 3,0%) prema Zakonu o članarinama turističkoj zajednici (Narodne novine 152/08 i 88/10), evidentiranje i naplate spomeničke rente (naknada iznosi 5,0% naplaćene rente) prema Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine 66/99, 151/03, 87/09, 88/10), te praćenja i naplate doprinosa za Hrvatsku obrtničku i Hrvatsku gospodarsku komoru (naknada iznosi 5,0% naplaćenih doprinosa). Prihodi prema posebnim propisima se uplaćuju na račun državnog proračuna, kao namjenski prihod Ministarstva financija. Neutrošena namjenska sredstva iz prethodne godine su iznosila 19.602.590,00 kn, tijekom 2010. je uplaćeno 22.340.786,00 kn, te je Porezna uprava u 2010. raspolagala prihodima po posebnim propisima u ukupnom iznosu 41.943.376,00 kn. Iz navedenih sredstava utrošeno je 6.437.349,00 kn, a neutrošena sredstva u iznosu 35.506.027,00 kn prenesena su u 2011.

Planirani prihodi od pomoći iz inozemstva u iznosu 16.598.707,00 kn se odnose na financiranje programa PHARE 2006. u iznosu 7.990.827.000,00 kn, IPA 2009 u iznosu 4.921.000,00 kn, IPA 2008 u iznosu 2.450.880,00 kn, IPA 2011 u iznosu 700.000,00 kn, te IPA 2010 u iznosu 536.000,00 kn. Ostvareni prihodi od pomoći iz inozemstva u iznosu 10.476.224,00 kn se odnose na primljena sredstva Europske unije za financiranje programa PHARE 2006 u iznosu 7.699.408,00 kn, IPA 2010 u iznosu 1.082.694,00 kn, IPA 2008 u iznosu 1.024.832,00 kn, IPA 2011 u iznosu 439.103,00 kn, te PHARE 2005 u iznosu 230.187,00 kn. Pomoći iz inozemstva ostvarene su u 2010. za 6.122.483,00 kn manje od plana tekuće godine, jer su postupci nabave u tijeku.

Primici od financijske imovine i zaduživanja su planirani u iznosu 17.700.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 8.350.916,00 kn, što je za 9.349.084,00 kn ili 52,8% manje od plana. Primici su ostvareni manje od plana zbog reprogramiranja zajma Svjetske banke, odnosno smanjenja troškova ulaganja.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni rashodi i izdaci su planirani u iznosu 917.665.176,00 kn, a izvršeni su u iznosu 892.972.403,00 kn, što je za 24.692.773,00 kn ili 2,7% manje od planiranih.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima i izdacima za 2010.

Tablica broj 2

## Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2010.

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	u kn
					Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	510.960.000,00	502.124.391,00	98,3	56,2
2.	Materijalni rashodi	339.059.576,00	361.840.310,00	106,7	40,5
3.	Financijski rashodi	1.789.600,00	1.112.055,00	62,1	0,1
4.	Drugi rashodi	200.000,00	160.000,00	80,0	0,1
5.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	61.956.000,00	25.033.331,00	40,4	2,8
6.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	3.700.000,00	2.702.316,00	73,0	0,3
Ukupno		917.665.176,00	892.972.403,00	97,3	100,00
Manjak prihoda i primitaka			25.164.565,00		

Prema Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima u 2010., manjak prihoda i primitaka za 2010. iznosi 25.164.565,00 kn. S obzirom da je preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodne godine iznosio 3.979.107,00 kn, koncem 2010. iskazan je manjak prihoda i primitaka u iznosu 29.143.672,00 kn.

U strukturi izvršenih rashoda, vrijednosno najznačajniji su rashodi za zaposlene koji su izvršeni u iznosu 502.124.391,00 kn i čine 56,2% ukupno izvršenih rashoda, te materijalni rashodi koji su izvršeni u iznosu 361.840.310,00 kn i čine 40,5% ukupno izvršenih rashoda.

Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na plan se odnose na rashode za nabavu nefinancijske imovine. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine su planirani u iznosu 61.956.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 25.033.331,00 kn, što je za 36.922.669,00 kn ili 59,6% manje od plana. Odnose se na objekte, informatizaciju i opremanje Porezne uprave. Rashodi su izvršeni manje od planiranih, jer je restrukturiran Projekt Modernizacija Porezne uprave kojim su umanjena sredstva predviđena za poslovne objekte.

U okviru materijalnih rashoda, vrijednosno značajniji su rashodi za usluge u iznosu 283.635.995,00 kn, koji čine 78,4% materijalnih rashoda. U strukturi rashoda za usluge, najviši udjel imaju računalne usluge 40,3%, te usluge telefona, pošte i prijevoza 32,6%.

## b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2009., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 457.679.044,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2010.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora  
početkom i koncem 2010.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	436.741.564,00	410.854.336,00	94,1
1.1.	Nematerijalna imovina	94.626.910,00	90.857.006,00	96,0
1.2.	Građevinski objekti	258.592.288,00	258.643.858,00	100,0
1.3.	Postrojenja i oprema	62.624.018,00	53.419.350,00	85,3
1.4.	Knjige, umjetnička djela i druge izložbene vrijednosti	577.929,00	522.160,00	90,4
1.5.	Ulaganja u računalne programe	20.320.419,00	7.411.962,00	36,5
2.	Financijska imovina	51.097.541,00	46.824.708,00	91,6
2.1.	Novčana sredstva	74.585,00	71.047,00	95,3
2.2.	Potraživanja	5.144.648,00	1.275.781,00	24,8
2.3.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	45.878.308,00	45.477.880,00	99,1
	Ukupno imovina	487.839.105,00	457.679.044,00	93,8
3.	Obveze	65.553.122,00	83.742.539,00	127,7
4.	Vlastiti izvori	422.285.983,00	373.936.505,00	88,6
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	487.839.105,00	457.679.044,00	93,8

Vrijednost ulaganja u računalne programe koncem 2010. manja je za 12.908.457,00 kn ili 63,5% u odnosu na stanje iskazano početkom godine. Smanjenje se odnosi na evidentiran ispravak vrijednosti.

Obveze na koncu 2010. su iznosile 83.742.539,00 kn i veće su za 18.189.417,00 kn ili 27,7% u odnosu na obveze iskazane početkom godine. Povećanje se odnosi na obveze za materijalne rashode, koje su podmirene u siječnju 2011.

Vlastiti izvori na koncu 2010. su iznosili 373.936.505,00 kn i manji su za 48.349.478,00 kn ili 11,4% u odnosu na stanje iskazano početkom godine. Do smanjenja je došlo zbog iskazanog ispravka vrijednosti i ostvarenog manjka prihoda.

**Programi financirani u 2010.**

Poslovanje Porezne uprave je provedeno kroz dva programa: Izvršna uprava i administracija i Program prilagodbe Porezne uprave Europskim standardima.

U okviru navedenih programa, planirane su sljedeće aktivnosti i projekti: Administracija i upravljanje, Humanitarne pomoći, Zgrada porezne uprave (otplata kamata i glavnice primljenih zajmova), Troškovi stečajnih postupaka, Isplate ovrha po sudskim presudama, Sudjelovanje Republike Hrvatske u programima Europske unije – Fiscalis program, objekti, opremanje, informatizacija Porezne uprave, Izložbe u galerijskom prostoru, Obnova voznog parka, Uvođenje osobnog identifikacijskog broja, Modernizacija Porezne uprave (zajam Svjetske banke i učešće Republike Hrvatske), projekti financirani iz programa PHARE 2006, te projekti financirani iz programa IPA 2008, 2009, 2010 i 2011.

- Jačanje i modernizacija Porezne uprave na području poreza na dodanu vrijednost prema europskim standardima (PHARE 2006)

Sporazum o financiranju za nacionalni PHARE program za 2006, zaključen 31. siječnja 2007. između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije, stupio je na snagu 21. svibnja 2007., a namijenjen je realizaciji 20 projekata u Republici Hrvatskoj u vrijednosti 61.062.000 EUR. Sporazumom je određeno da svi ugovori o nabavi roba i usluga te izvođenju radova moraju biti zaključeni do 30. studenoga 2008., a projekti realizirani do 30. studenoga 2010.

Projekt Jačanje i modernizacija Porezne uprave na području poreza na dodanu vrijednost prema europskim standardima je financiran sredstvima programa PHARE 2006.

Cilj projekta je razvoj nacionalnih sustava: VIES (VAT Information Exchange System) - informatički sustav razmjene podataka o porezu na dodanu vrijednost; povrat poreza na dodanu vrijednost (VAT Refund); porez na dodanu vrijednost na e-usluge (VES), mini One Stop Shop, te sustav za razmjenu e-obrazaca.

Razvoj navedenih sustava će omogućiti Poreznoj upravi povezivanje s informacijskim sustavima Europske unije kako bi se omogućila razmjena podataka između zemalja članica neposredno po pristupanju Republike Hrvatske EU. Navedeni sustavi će unaprijediti administrativnu suradnju između zemalja članica primjenom informatičkih rješenja te tako poboljšati suradnju u borbi protiv poreznih prijevara i omogućiti pojednostavljenje postupaka vezanih uz porez na dodanu vrijednost.

Navedeni projekt je nastavak projekata iz programa CARDS 2004 i PHARE 2005, a provedba projekta može započeti kada sve aktivnosti iz prethodnog programa završe.

Za realizaciju projekta, u 2010. su planirani rashodi u iznosu 7.990.827,00 kn, a izvršeni su u iznosu 7.699.408,00 kn ili 96,3% plana.

Ukupna vrijednost projekta je 3.000.000 EUR, a sastoji se od dvije komponente: upravljanje projektima (twinning) i razvoj naprednih funkcija sustava razmjene informacija – VIES i razvoj VES sustava.

Koncem studenoga 2008., Središnja jedinica za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije je zaključila dva ugovora za nabavu intelektualnih usluga u vrijednosti 2.999.764 EUR. Za twinning projekt je zaključen ugovor (28. studenoga 2008.) između konzultanta i Ministarstva financija. Ugovorene su usluge u vrijednosti 1.000.000 EUR, a razdoblje implementacije projekta je 15 mjeseci. Projekt je započeo u lipnju 2009., a planirani rok završetka je studeni 2010.

Za razvoj naprednih funkcija sustava VIES i VES sustava ugovoreno je (28. studenoga 2008.) obavljanje usluga s konzultantima u vrijednosti 1.999.764 EUR, a razdoblje implementacije projekta je od veljače 2009. do rujna 2010. Provedba ugovora o obavljanju konzultantskih usluga je započela u veljači 2009., a završena je u rujnu 2010.

Prema Izvješću o nadzoru nad provedbom decentraliziranog projekta iz programa PHARE 2006 (ožujak 2011.), projekt je završio i aktivnosti su provedene prema planu, te su postignuti očekivani rezultati. Za projekt je ukupno utrošeno 2.802.472 EUR, od čega se na twinning ugovor odnosi 900.000 EUR, a na ugovor za razvoj naprednih funkcija sustava razmjene informacija 1.902.472 EUR.

Prema završnom izvješću iz studenoga 2010., ostvareni rezultati znatno su povećali poslovne kao i IT kapacitete Porezne uprave kako bi mogli upravljati sustavima VIES, VIES2 i VES.

## **II. REVIZIJA ZA 2010.**

### **Ciljevi i područja revizije**

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka, te izvršenje rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Porezne uprave.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

### **Metode i postupci revizije**

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Porezne uprave. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti i Poreznu upravu u cjelini. Provjerena je dokumentacija u vezi funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola, evidentiranja dugotrajne imovine, popisa imovine i obveza, ostvarivanja prihoda, nabave roba, radova i usluga, realizacije aktivnosti i projekata u okviru programa, te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori s odgovornim osobama i pribavljena obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

### **Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2009.**

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Porezne uprave za 2009., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti koje bi značajnije utjecale na realnost i istinitost financijskih izvještaja te poslovanja Porezne uprave.

## Nalaz za 2010.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih financijskih kontrola, djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, postupci javne nabave, te programi financirani u 2010.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na naplatu javnih prihoda, rashode za zakupnine, te javnu nabavu.

### 1. Naplata javnih prihoda

- 1.1. Načini naplate poreza i drugih javnih davanja su propisani odredbama Općeg poreznog zakona (Narodne novine 147/08 i 18/11), Ovršnog zakona (Narodne novine 139/10) i Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine 47/09). U nadležnosti Porezne uprave je evidentiranje potraživanja za poreze i druga javna davanja (doprinosi, novčane kazne za prekršaje, doprinosi za mirovinsko i zdravstveno osiguranje, doprinosi za zapošljavanje, naknade vezane uz igre na sreću i klađenja, zajednički prihodi-županijski i općinski, te drugi prihodi-članarine turističkim zajednicama, prihod od spomeničke rente, doprinosi Hrvatskoj gospodarskoj komori) na temelju podataka iz obrazaca koje dostavljaju obveznici.

Porezi i druga javna davanja se naplaćuju redovnim putem i postupcima prisilne naplate iz ukupne, odnosno dijela imovine obveznika. Dio naplate se obavlja i na temelju posebnih zakona, kao što su Zakon o naplati dospjelih, a nenaplaćenih poreza, carina, doprinosa i državnih jamstava (Narodne novine 117/01, 95/02, 156/02 i 19/03), a od 2011. i Zakon o posebnoj mjeri naplate poreznog duga uzrokovanog gospodarskom krizom (Narodne novine 45/11).

Prema podacima iz analitičkih evidencija o potraživanjima za poreze i druga javna davanja, dugovno stanje potraživanja početkom 2010. je iskazano u iznosu 44.636.276.000,00 kn, a preplatni saldo 7.014.108.000,00 kn. Tijekom 2010., obveznici su zaduženi za poreze i druga javna davanja u iznosu 85.484.635.000,00 kn, odnosno ukupno zaduženje je iznosilo 123.106.803.000,00 kn. Tijekom 2010. je naplaćeno 81.668.757.000,00 kn. Koncem 2010., dugovno stanje potraživanja je iznosilo 48.643.185.000,00 kn, preplatni saldo 7.205.139.000,00 kn, te su potraživanja iskazana u iznosu 41.438.046.000,00 kn. U iskazanom iznosu su potraživanja za prihode državnog proračuna u iznosu 31.415.809.000,00 kn (doprinosi 20.016.415.000,00 kn, te porezi, naknade i pristojbe 11.399.394.000,00 kn), za zajedničke prihode u iznosu 8.570.444.000,00 kn (državni i lokalni proračuni), druge prihode (članarina turističkoj zajednici, spomenička renta članarina Hrvatskoj gospodarskoj komori) u iznosu 683.821.000,00 kn, županijske prihode u iznosu 204.186.000,00 kn, te općinske prihode u iznosu 563.786.000,00 kn.

Pregledom evidencija o potraživanjima i naplati poreza i drugih javnih davanja, utvrđeno je da je naplata pojedinih potraživanja iskazana u iznosima većim od zaduženja, te da početna stanja potraživanja tekuće godine nisu jednaka završnim stanjima prethodne godine na što je Državni ured za reviziju upozoravao i u izvješćima o obavljenoj reviziji u prethodnim razdobljima.

Potraživanja koja se odnose na prihode državnog proračuna nisu iskazana u poslovnim knjigama, odnosno financijskim izvještajima državnog proračuna. Državni ured za reviziju je nalagao u izvješćima o obavljenoj reviziji u prethodnim razdobljima, poduzimanje radnji vezanih uz dogovor, dostavljanje dokumentacije i iskazivanje potraživanja u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za državni proračun.

Jedan od preduvjeta učinkovite naplate su kvalitetne i pouzdane evidencije o potraživanjima za poreze i druga javna davanja. Spomenute evidencije su nužne i za unos potraživanja u poslovne knjige državnog proračuna radi istinitog i realnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima državnog proračuna. Stoga Državni ured za reviziju nalaže izraditi analizu potraživanja, sastaviti detaljan pregled potraživanja i pregled o poduzetim radnjama za naplatu potraživanja. Usklađene podatke je potrebno dostaviti Državnoj riznici, radi iskazivanja potraživanja u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima državnog proračuna

- 1.2. *Vežano za izradu analize potraživanja i detaljnog pregleda potraživanja po obveznicima i poduzetim radnjama za naplatu potraživanja, te dostavu navedenih podataka Državnoj riznici, Porezna uprava u očitovanju navodi da obavlja poslove utvrđivanja i naplate poreza za prihode državnog proračuna, prihode jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, zajedničke prihode i druge prihode. Također, obavlja prisilnu naplatu prihoda po zahtjevima drugih tijela. Evidentiranje zaduženja po vrstama obveza, na pojedinim računima poreznih obveznika, obavlja se na temelju mjesečnih, tromjesečnih i godišnjih izvješća koje porezni obveznik dostavlja Poreznoj upravi, na temelju rješenja o utvrđenim poreznim obvezama, te izvješća o novoutvrđenim obvezama u postupku nadzora poreznih obveznika. Evidentiranje uplata poreznih obveznika obavlja se dnevno. Zaduženja i uplate poreznih obveznika analitički se prate po poreznim obveznicima i pojedinim vrstama poreznih i drugih obveza. Na iznose javnih prihoda koji nisu plaćeni u propisanom roku, obračunavaju se zakonske zatezne kamate u skladu s propisima. Na koncu godine, za svakog poreznog obveznika obavlja se saldiranje, te se dugovi odnosno preplate za svaku vrstu porezne obveze prenose kao početno stanje u narednu godinu. Na taj način, podaci o stanju duga predstavljaju kumulirani dug tijekom više godina koji sadrži obračunane, a nenaplaćene zakonske zatezne kamate. Usporedbom zaduženja u 2010. u iznosu 85.484.635.000,00 kn u odnosu na uplate u 2010. u iznosu 81.668.757.000,00 kn, proizlazi postotak naplate 95,5%.*

*Porezna uprava nadalje obrazlaže, da zbog postupka saldiranja u poreznim evidencijama koji se provodi po poreznim obveznicima i vrstama obveza na određeni dan, saldo može biti dugovni, preplatni ili nula. Preplatni saldo, odnosno potraživanja evidentirana u iznosima većim od zaduženja, dijelom proizlaze iz:*

- *neprepoznatih uplata koje se naknadno istražuju i raspoređuju po uplatiteljima i vrstama obveze*
- *razlika za povrat evidentiranih iz PDV obrazaca ili godišnjih prijava poreza koje obveznici ostavljaju kao akontaciju za naredno razdoblje*
- *nepravovremeno izvršenog zaduženja obveza u slučaju kada porezni obveznici u zakonom propisanim rokovima ne dostave određene obrasce, a za koje se evidencije kontinuirano usklađuju.*

*Vezano za razlike iskazanih salda u poreznim evidencijama na dan 31.12. prethodne godine i 01.01. tekuće godine, Porezna uprava navodi slijedeće okolnosti zbog kojih dolazi do razlika:*

- *Porezna uprava obavlja poslove utvrđivanja, evidencije i naplate lokalnih poreza i poreza na promet nekretnina za gradove/općine i županije koji su na temelju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju jedinica lokalne samouprave i uprave i Suglasnosti ministra financija te poslove prenijeli na Poreznu upravu. Temeljem navedene Suglasnosti jedinica lokalne samouprave i uprave može donijeti Odluku da od slijedeće godine navedene poslove obavlja sama. U tom slučaju, za te gradove/općine odnosno županije se evidentirani dugovi i preplate 31.12. prethodne godine, ne prenose kao početno stanje s 01.01. tekuće godine što uzrokuje razliku iskazanih salda na dan 31.12. i 01.01. Isto tako, za gradove/općine i županije za koje Porezna uprava od 01.01. tekuće godine prvi puta započinje obavljati navedene poslove, preuzimaju se od tih jedinica i evidentiraju početna stanja dugova i preplata, dok s 31.12. istih nema u poreznim evidencijama.*
- *zaduženje i uplate lokalnih poreza i poreza na promet nekretnina obavlja se na razini nadležne ispostave, po obvezniku i računu odnosno vrsti poreza ali s oznakom općine unutar računa, a saldiranje s 01.01. unutar računa obavlja po svakoj općini. Zbog toga, saldo obveznika koji npr. imaju evidentirano zaduženje na jednoj općini, a uplatu na drugoj općini na dan 31.12. prebijaju se na nivou računa i ispostave, i prebijeni saldo se iskazuje u saldu dugova i preplata, a početno stanje 01.01. se iskazuje posebnim stavkama početnog stanja duga i početnog stanja preplate po svakoj općini, zbog čega nastaju razlike između dugova i preplata na dan 31.12. i 01.01. Na ovaj način je u poreznim evidencijama osigurano iskazivanje podataka o stanju dugova i preplata s 01.01. po općinama iako same porezne evidencije nisu ustrojene na način da se vode na razini svake općine.*
- *prijava potraživanja po osnovu duga i kamata u stečajnu masu i naplata istih evidentira se odvojeno od tekućih obveza, odnosno obveza koje proizlaze iz poslovanja u stečaju i to posebnim vrstama knjiženja prema uputama Središnjeg ureda Porezne uprave (Porezne evidencije za obveznike nad kojima je pokrenut stečajni postupak, te Zaključivanje knjigovodstvene 2010. godine i vođenje evidencija u 2011. godini). Saldiranje s 01.01. obavlja se posebno za obveze (dug, kamata) prijavljene u stečajnu masu i naplatu duga i kamata iz stečajne mase, a posebno za obveze koje su nastale iz poslovanja u stečaju. Zbog toga se za određenog obveznika, po istom računu može istovremeno pojaviti i dug i preplata s 01.01., dok se s 31.12. navedene stavke iskazuju kao prebijeni saldo.*

*Vezano za dostavu podataka Državnoj riznici radi iskazivanja potraživanja u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima državnog proračuna, Porezna uprava navodi da na temelju svojih evidencija svake godine izrađuje pregled „Stanje dugova i preplata na dan 01.01.“ koji sadrži podatke o početnom stanju glavnice, kamate i preplate po pojedinim vrstama prihoda. Spomenute evidencije vode se po obveznicima i vrstama obveza, ali ne po pripadnosti odnosno korisnicima prihoda (državni proračun, lokalni proračuni), stoga su zajednički prihodi iskazani u bruto iznosima. Takav pregled za 2010. sa stanjem na dan 1. siječnja 2011. je pripremljen, ali nije dostavljen jer ga Ministarstvo financija nije zatražilo.*

## 2. Rashodi za zakupnine

- 2.1. Rashodi za zakupnine su planirani u okviru aktivnosti Izvršna uprava i administracija i kapitalnog projekta Obnova voznog parka, a izvršeni su u iznosu 12.477.757,00 kn. Odnose se na zakup građevinskih objekata u iznosu 6.764.965,01 kn, automobila u iznosu 4.216.707,16 kn, zakupnine licenci u iznosu 768.708,18 kn, najam opreme, te druge zakupnine u iznosu 727.376,65 kn. Rashodi za zakup građevinskih objekata su izvršeni u iznosu 6.764.965,01 kn. U odnosu na 2009., veći su za 3.934.662,01 kn, odnosno 139,0%, i to najvećim dijelom zbog zakupa poslovnog prostora za potrebe područnog ureda i ispostave u Slavanskom Brodu.

Poslovni prostori u kojima Porezna uprava obavlja djelatnost, u većini slučajeva su zakupljeni od jedinica lokalne samouprave (gradovi). Većina ugovora o zakupu je zaključena na neodređeno vrijeme, a pojedini na rok od godinu dana, pet, deset ili dvadeset godina.

Vrijednosno značajniji rashodi za zakupnine u iznosu 3.065.914,59 kn su izvršeni na temelju zaključenog ugovora o zakupu poslovnog prostora u Slavanskom Brodu, te dodatka ugovoru iz siječnja 2010.

Porezna uprava je početkom lipnja 2008. donijela odluku o početku pregovaračkog postupka javne nabave bez prethodne objave za zakup poslovnih prostora za potrebe Područnog ureda Slavonski Brod. Procijenjena je vrijednost nabave u iznosu 3.500.000,00 kn. Između tri dostavljene ponude, koncem prosinca 2008., odabrana je ponuda s najnižom cijenom koja je zadovoljavala uvjete iz natječaja. Ugovor o zakupu je zaključen sredinom lipnja 2009., nakon pribavljene suglasnosti Povjerenstva za imovinu Vlade Republike Hrvatske. Ugovorena je mjesečna cijena zakupa u iznosu 39.075 EUR za 2 925,6 m<sup>2</sup> poslovnog prostora, od čega 2 603,0 m<sup>2</sup> uredskog prostora po cijeni 14 EUR/m<sup>2</sup>, a 322,6 m<sup>2</sup> spremišta i 17 parkirnih mjesta površine 204,0 m<sup>2</sup>, po cijeni 5 EUR/m<sup>2</sup>. Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme, uz mogućnost kupnje poslovnog prostora po cijeni koja se treba naknadno utvrditi.

Prema etažnom elaboratu (siječanj 2010.), utvrđena je površina uredskog prostora 2 507,1 m<sup>2</sup> (prizemlje 569,3 m<sup>2</sup>, prvi kat 801,3 m<sup>2</sup> i drugi kat 1 136,5 m<sup>2</sup>), spremišta i parkirnih mjesta 592,8 m<sup>2</sup>, sveukupno 3 099,9 m<sup>2</sup>, nakon čega je potpisan dodatak ugovoru kojim je ugovorena niža cijena mjesečnog zakupa u iznosu 31.043,50 EUR (11,20 EUR/m<sup>2</sup> za uredski prostor).

Do konca siječnja 2010., Područni ured i Ispostava Slavonski Brod bili su smješteni na tri lokacije ukupne površine 1 153 m<sup>2</sup>, od čega Područni ured u prostoru 512,0 m<sup>2</sup> u vlasništvu Republike Hrvatske, Ispostava u prostoru 256,0 m<sup>2</sup> u zgradi županije i Odsjek za nadzor u prostoru 385,0 m<sup>2</sup> u zakupu od grada Slavanskog Broda. Od veljače 2010., Područni ured i Ispostava Slavonski Brod smješteni su u novom poslovnom prostoru, a prostor u vlasništvu Republike Hrvatske koji je do tada koristio Područni ured, dan je na korištenje drugom državnom tijelu. Mjesečna zakupnina za Područni ured Slavonski Brod, do konca siječnja 2010. je iznosila 23.100,00 kn, odnosno godišnje 277.200,00 kn. Mjesečna zakupnina od veljače 2010. iznosi 31.043,50 EUR, godišnje 372.522 EUR (458.202,06 EUR s PDV-om), odnosno ukupno 3.065.914,59 kn za 2010., što je za 2.788.714,59 kn više u odnosu na prethodnu godinu.

Pregledom i usporedbom cijena poslovnih prostora u zakupu Porezne uprave, utvrđeno je da cijena zakupa poslovnog prostora u Zagrebu (Vukovarska ulica, ulica Ivana Šibla i ulica SR Njemačke) iznosi 9 EUR/m<sup>2</sup>, a u Slavonskom Brodu 11,20 EUR/m<sup>2</sup>.

U Područnom uredu i Ispostavi Slavonski Brod su zaposlena 93 djelatnika, odnosno jedan na 27 m<sup>2</sup> uredskog prostora (bez spremišta i parkirnih mjesta).

U natječajnoj dokumentaciji je, između ostaloga, navedeno da se traži oko 500 m<sup>2</sup> prostora u prizemlju za 6-8 šaltera, te sobe veličine 16-20 m<sup>2</sup> za dva zaposlenika, odnosno 8-10 m<sup>2</sup> po zaposleniku, ili najviše 930 m<sup>2</sup> za 93 zaposlena.

U zakupu je površina uredskog prostora 2 507,1 m<sup>2</sup>, od čega prizemlje 569,3 m<sup>2</sup>, prvi kat 801,3 m<sup>2</sup> i drugi kat 1 136,5 m<sup>2</sup>. Iz navedenoga proizlazi da je Područnom uredu i Ispostavi Slavonski Brod za obavljanje poslova dovoljan poslovni prostor u prizemlju površine 569,3 m<sup>2</sup>, te prvi kat poslovnog prostora površine 801,3 m<sup>2</sup>. Također je navedeno da se traži 5 do 8 parkirališnih mjesta, a u zakupu je 17 parkirališnih mjesta.

Prije pokretanja postupka, Porezna uprava nije izradila analizu isplativosti, odnosno usporedni prikaz troškova zakupa, te kupnje poslovnog prostora, kako bi se utvrdilo koji način nabave je povoljniji.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je trebalo izraditi analizu isplativosti, odnosno usporedni prikaz troškova zakupa i kupnje poslovnog prostora, s obzirom na visoku cijenu zakupa koja godišnje iznosi 372.522 EUR (458.202,06 EUR s PDV-om), te utvrditi koji način nabave je povoljniji, u cilju racionalnijeg korištenja proračunskih sredstava. Također je mišljenja da je trebalo od nadležnog tijela zatražiti informacije o mogućnosti korištenja prostora u državnom vlasništvu.

- 2.2. *Vezano za zakup poslovnog prostora u Slavonskom Brodu, Porezna uprava se očitovala da su do konca siječnja 2010. Područni ured Porezne uprave Slavonski Brod i Ispostava Slavonski Brod, bili smješteni na tri lokacije. Ispostava Slavonski Brod koja je bila smještena u zgradi županije, nije imala šaltere, te su se stranke primale u kancelarijama. Zbog disperziranosti službe, nezadovoljavajućih uvjeta rada i neadekvatnog prostora za smještaj djelatnika, Porezna uprava provela je postupak javne nabave za zakup poslovnog prostora, te zaključila ugovor o zakupu. Ugovorom o zakupu određena je obveza zakupodavca da uredi i opremi prostor sukladno djelatnosti Porezne uprave, kao i mogućnost kupnje predmetnog poslovnog prostora od strane Porezne uprave. Slijedom novonastale ekonomske situacije, Porezna uprava je dogovorila snižavanje cijene zakupa uredskog prostora s 14 EUR/m<sup>2</sup> na 11,20 EUR/m<sup>2</sup> te je u siječnju 2010. zaključen dodatak ugovoru. Predmetni poslovni prostor adekvatan je za smještaj svih djelatnika Područnog ureda i Ispostave Slavonski Brod, a dio uredskog prostora preuređen je u dvoranu koja će služiti kao regionalni centar za edukaciju službenika Porezne uprave.*

### 3. Javna nabava

- 3.1. Plan nabave je sastavljen prema skupinama rashoda iz računskog plana proračuna i sadrži planirana sredstva u iznosu 333.141.026,49 kn (s PDV-om) i procijenjenu vrijednost nabave u iznosu 270.846.363,00 kn (bez PDV-a) prema pojedinačnim vrstama roba, usluga i radova koje se planiraju nabavljati tijekom 2010. Sastavljeno je godišnje izvješće o javnoj nabavi koje je objavljeno u Elektroničkom oglasniku javne nabave u Narodnim novinama.

Prema evidenciji provedenih postupaka javne nabave i zaključenih ugovora, u 2010. je provedeno 19 postupaka javne nabave, od čega je jedan proveo Središnji ured za javnu nabavu, a jedan je poništen zbog izmjene natječajne dokumentacije. Nakon provedenih postupaka javnog nadmetanja, zaključeno je 18 ugovora o nabavi u iznosu 11.606.663,92 kn, od čega sedam nakon otvorenog postupka javne nabave u iznosu 3.413.588,39 kn, sedam pregovaračkim postupkom bez prethodne objave u iznosu 6.401.566,13 kn, tri ugovora o javnim uslugama iz dodatka II B u iznosu 1.157.309,40 kn, te jedan ugovor u iznosu 634.200,00 kn, nakon što je Središnji ured za javnu nabavu proveo ograničeni postupak javne nabave.

Tijekom 2010., bez primjene propisanih postupaka javne nabave pribavljene su usluge korištenja, održavanja i razvoja novih funkcionalnosti te prilagodbe informacijskog sustava Porezne uprave zahtjevima Europske unije u iznosu 99.014.400,00 kn (121.787.712,00 kn s PDV-om). Navedeno nije u skladu s odredbom članka 13. Zakona o javnoj nabavi, kojim su propisani postupci nabave roba, usluga i radova.

Za usluge korištenja, održavanja i razvoja novih funkcionalnosti te prilagodbe informacijskog sustava Porezne uprave zahtjevima Europske unije, izvršeni su rashodi u iznosu 121.787.712,00 kn.

Koncem studenoga 2009. zaključen je ugovor na razdoblje tri godine za usluge u vrijednosti 276.717.324,59 kn (340.362.309,00 kn s PDV-om), od čega se na 2009. odnosi 96.786.885,00 kn, a na 2010. i 2011. se odnosi 121.787.712,00 kn, za svaku godinu. Za 2010. i 2011. ugovoreni su veći iznosi, jer su ugovoreni poslovi koji se odnose na prilagodbu i dopunu projekata vezanih uz pridruženje Europskoj uniji.

Za preuzimanje obveza na teret proračuna u sljedećim godinama, nije pribavljena suglasnost Vlade Republike Hrvatske. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 44. Zakona o proračunu, kojima je propisano da proračunski korisnici državnog proračuna mogu preuzeti obveze na teret državnog proračuna tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene državnim proračunom, ako su za to ispunjeni svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uvjeti, osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Nadalje, proračunski korisnici državnog proračuna mogu preuzeti obveze po ugovorima koji zahtijevaju plaćanje u sljedećim godinama, uz suglasnost Vlade, a na prijedlog ministra financija.

U skladu s odredbama Ugovora, izrađen je Plan poslova za 2010. koji sadrži vrste poslova i planirane rokove izvršenja. U skladu s ugovorom, izvršitelj usluga je, također tromjesečno podnosio izvješće o radu Poreznoj upravi s opisom izvršenih poslova vezano za korištenje, te održavanje dosad razvijenih aplikativnih podsustava, obavljanje novih poslova i poslova izvan plana po zahtjevu Središnjeg ureda Porezne uprave, te detaljnom specifikacijom poslova korištenja aplikacija informacijskog sustava Porezne uprave.

Ugovoreno je da će izvršitelj usluge jednom godišnje izvršiti konačni obračun troškova vezanih za ugovorene poslove te o tome Poreznoj upravi podnijeti izvješće. Ugovorni izvršitelj dostavio je izvješće o konačnom obračunu troškova u studenom 2011.

Za 2010. usluge su obračunane u iznosu 121.782.792,00 kn, od čega je račun za prosinac 2010. u iznosu 10.046.476,00 kn evidentiran u knjizi ulaznih računa za 2010., a u 2011. je evidentiran u glavnoj knjizi, zbog čega su u financijskim izvještajima manje iskazane obveze, odnosno rashodi u iznosu 10.046.476,00 kn.

Prema odredbi članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05, 127/07, 114/10 i 31/11), prihodi i rashodi se iskazuju uz primjenu modificiranog računovodstvenog načela nastanka događaja, odnosno rashodi se priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju.

Državni ured za reviziju nalaže postupanje u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

*3.2. Porezna uprava se nije očitovala na opisane postupke javne nabave.*

### III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Porezne uprave za 2010. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - Potraživanja za poreze i druga javna davanja vode se u evidencijama Porezne uprave na temelju podataka iz obrazaca koje dostavljaju porezni obveznici. Naplata pojedinih potraživanja za poreze i druga javna davanja iskazana je u iznosima većim od zaduženja, a početna stanja potraživanja tekuće godine nisu jednaka završnim stanjima prethodne godine. (točka 1. Nalaza)
  - Rashodi za zakup građevinskih objekata su izvršeni u iznosu 6.764.965,01 kn, i u odnosu na 2009. veći su za 3.934.662,01 kn, odnosno 139,0%. Vrijednosno značajniji rashodi u iznosu 3.065.914,59 kn su izvršeni na temelju ugovora o zakupu poslovnog prostora, te dodatka ugovoru za potrebe smještaja Područnog ureda i Ispostave Porezne uprave u Slavonskom Brodu. Ugovorena je cijena mjesečnog zakupa za poslovni prostor površine 3 099,92 m<sup>2</sup> u iznosu 31.043,50 EUR, godišnje 372.522 EUR. Prije donošenja odluke o zakupu poslovnog prostora, Porezna uprava nije izradila analizu isplativosti, odnosno usporedni prikaz troškova zakupa i kupnje poslovnog prostora kako bi se utvrdilo koji način nabave je povoljniji. Također, od nadležnog tijela nisu zatražene informacije o mogućnosti korištenja poslovnog prostora u državnom vlasništvu. (točka 2. Nalaza)
  - Tijekom 2010., bez primjene propisanih postupaka javne nabave pribavljene su usluge korištenja, održavanja i razvoja novih funkcionalnosti te prilagodbe informacijskog sustava Porezne uprave zahtjevima Europske unije u iznosu 99.014.400,00 kn (121.787.712,00 kn s PDV-om). Za spomenute usluge je zaključen ugovor koncem studenoga 2009. na razdoblje tri godine u ukupnom iznosu 276.717.324,59 kn (bez PDV-a). Za preuzimanje obveza na teret proračuna u sljedećim godinama nije pribavljena suglasnost Vlade Republike Hrvatske. Tijekom 2010. usluge su obračunane u iznosu 121.782.792,00 kn, od čega je račun za prosinac 2010. u iznosu 10.046.476,00 kn evidentiran u knjizi ulaznih računa za 2010., a u 2011. je evidentiran u glavnoj knjizi, zbog čega su u financijskim izvještajima manje iskazane obveze, odnosno rashodi u iznosu 10.046.476,00 kn. (točka 3. Nalaza)

4. Porezna uprava je upravna organizacija u sastavu Ministarstva financija. Sustav unutarnjih financijskih kontrola i unutarnja revizija su uspostavljeni u okviru Ministarstva financija.

Tijekom 2010. su obavljene revizije procesa poreznog nadzora zabavnih igara, prijavljivanja potraživanja Porezne uprave u stečajni i likvidacijski postupak, te revizija utvrđivanja obveze doprinosa za osiguranike na temelju obavljanja samostalne djelatnosti koji utvrđuju dobit. U okviru Porezne uprave, uspostavljene su Služba za financijsko upravljanje i kontrolu, te Služba za nadzor. Tijekom 2010. Služba za financijsko upravljanje i kontrolu je obavljala poslove unutarnje kontrole na temelju zahtjeva nadležnih tijela, te prijava vezanih uz rad zaposlenika Porezne uprave. O obavljenim kontrolama su sastavljeni zapisnici i u pojedinim slučajevima utvrđene su povrede u obnašanju službene dužnosti.

Prema podacima iz izvješća o rezultatima poreznog nadzora kod poreznih obveznika za 2010., dostavljeno je 7 680 obavijesti o početku nadzora, od čega 4 626 kod pravnih osoba, a kod fizičkih osoba 3 054. U navedenom razdoblju sastavljeno je 7 588 zapisnika, od čega su nezakonitosti utvrđene u 5 478 zapisnika. Pokrenuto je 5 679 optužnih prijedloga i 168 prijava za kazneno djelo. Inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da su obveznici uplate javnih prihoda manje obračunali i prijavili obveze u iznosu 1.816.456.663,00 kn. U tijeku poreznog nadzora je naplaćeno dospjelog evidentiranog poreznog duga u iznosu 88.748.574,00 kn. U 2010. planirano je obavljanje nadzora kod 65 velikih poreznih obveznika, a obavljena su 42 nadzora (uručeni zapisnici). Novoutvrđene obveze iznose 84.970.658,00 kn.

Koncem 2010., Porezna uprava je imala 4 409 zaposlenika. Ravnatelj Porezne uprave od 2004. do lipnja 2011. bio je mr. sc. Ivica Mladineo, a nadalje Josip Lozančić.

Za obavljanje djelatnosti iz svog djelokruga, Porezna uprava je u 2010. ostvarila prihode i primitke u iznosu 867.807.838,00 kn. Odnose se na prihode iz državnog proračuna 842.543.349,00 kn, prihode od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima 6.437.349,00 kn, sredstva predpristupnih fondova Europske unije 10.476.224,00 kn, te primitke od financijske imovine i zaduživanja 8.350.916,00 kn. Od ukupno izvršenih rashoda i izdataka u iznosu 892.972.403,00 kn, vrijednosno najznačajniji su rashodi za zaposlene koji su izvršeni u iznosu 502.124.391,00 kn i čine 56,2% ukupno izvršenih rashoda, te materijalni rashodi koji su izvršeni u iznosu 361.840.310,00 kn i čine 40,5% ukupno izvršenih rashoda. Manjak prihoda i primitaka za 2010. je iskazan u iznosu 25.164.565,00 kn. S obzirom da je preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodne godine iznosio 3.979.107,00 kn, koncem 2010. je iskazan manjak prihoda i primitaka u iznosu 29.143.672,00 kn. Spomenuti manjak se odnosi na rashode poslovanja. Obveze za spomenute rashode su podmirene u siječnju 2011. Na koncu 2010., obveze su iskazane u iznosu 83.742.539,00 kn i veće su za 18.189.417,00 kn u odnosu na 2009., kada su iznosile 65.553.122,00 kn. Povećanje se odnosi na obveze za materijalne rashode. Potraživanja za poreze i druga javna davanja se iskazuju u pomoćnim evidencijama Porezne uprave i koncem 2010. su iznosila 41.438.046.000,00 kn. U iskazanom iznosu su potraživanja za prihode državnog proračuna u iznosu 31.415.809.000,00 kn (doprinosi 20.016.415.000,00 kn, te porezi, naknade i pristojbe 11.399.394.000,00 kn), za zajedničke prihode u iznosu 8.570.444.000,00 kn (državni i lokalni proračuni), druge prihode (članarina turističkoj zajednici, spomenička renta članarina Hrvatskoj gospodarskoj komori) u iznosu 683.821.000,00 kn, županijske prihode u iznosu 204.186.000,00 kn, te općinske prihode u iznosu 563.786.000,00 kn.

Revizijom za 2010. utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na evidencije o potraživanjima i naplati poreza i drugih javnih davanja, rashode za zakupnine, te javnu nabavu, dijelom su posljedica nezadovoljavajućeg funkcioniranja unutarnjih kontrola i utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.